

quare & 3. m. R. 2. erit residuum quartum.

Si verò R. excessus est incommensurabilis maiori parti binomij vel recisi, & maior pars est R. & minor numerus erit binomium vel recisum quintum, veluti,

Binomium quintum, Recisum quintum,
R. 11. p. 2. R. 11. m. 2.

Constat enim quòd quadratum R. 11. maioris partis quod est 11. excedit 4. quadratum minoris partis in 7. cuius R. est incommensurabilis R. 11. & quia R. 11. est R. & 2. est numerus, constat R. 11. p. 2. esse Binomium quintum & R. 11. m. 2. recisum quintum.

Si verò R. excessus quadrati maioris partis super quadratum minoris partis est incommensurabilis maiori parti & vtraque pars est R. erit binomium vel recisum sextum veluti,

Binomium sextum, Recisum sextum,
R. 7. p. R. 3. R. 7. m. R. 3.

Constat enim quòd quadratum maioris partis, quod est, 7. excedit quadratum minoris, quod est 3. in 4. cuius R. est 2. dato quod sit numerus, est tamen incommensurabilis R. 7. quod est maior pars, & quia R. 7. & R. 3. vtraque sunt R. & non numeri, ideo erit R. 7. p. R. 3. binomium sextum, & R. 7. m. R. 3. erit recisum.

Nota igitur quòd præsentato binomio vel reciso, si vis scire cuius speciei sit, quadra vtramque partem per se, & aufer minorem à maiore, & residuum multiplica in quadratum maioris. Si sit numerus quadratus, dic quòd est primum vel secundum vel tertium binomium vel recisum: si verò non producit numerus quadratus, dic quòd est binomium vel recisum quartum vel quintum vel sextum. Quo cognito, si prima pars binomij vel recisi est numerus, & secunda R. dic quod est primum si sit ex primo ordine, vel quartum si ex secundo ordine: si verò prima pars binomij vel recisi sit R. & secunda numerus, dic quod est binomium aut recisum secundum si sit ex primo ordine, aut quintum si ex secundo ordine: si verò vtraque pars binomij vel recisi sit R. dic quòd est tertium si ex primo ordine, vel sextum si ex secundo ordine.

Exemplum, offertur mihi binomium R. 7. p. 2. volo scire quod binomium sit. Quadra R. 7. fit 7. quadra 2. fit 4. detrahe 4. ex 7. remanet 3. multiplica 3. in 7. fit 21. quia igitur 21. non est quadratus, dices quòd est ex secundo ordine, id est binomium quartum vel quintum, vel sextum:

$$\begin{array}{r} R. 7. p. 2. \\ 7. \quad 4. \\ 3. \\ \hline 21. \end{array}$$

Exemplum aliud, Offertur recisum tale R. 12. m. 3. volo scire quod recisum sit quadra R. 12. fit 12. quadra 3. fit 9. detrahe 9. ex 12. remanet 3. multiplica 3. in 12. fit 36. & quia 36. est numerus quadratus,

$$\begin{array}{r} R. 12. m. 3. \\ 12 \quad 9 \quad 3. \\ 3. \\ \hline 36. \end{array}$$

ideo dicemus quod tale recisum est ex primo ordine, videlicet primum, secundum vel tertium, & quia minor pars est numerus, & & maior R. dicemus quòd sit recisum secundum.

Primus ordo in quo ex excessu quadratorum in quadratum maioris sit quadratum.

Primum binomium vel recisum.

Secundum binomium vel recisum.

Tertium binomium vel recisum.

In binomiis primo & quarto & suis recis, prima pars est numerus, secunda R.

In binomiis secundo & quinto & suis recis, prima pars est R. secunda numerus.

In binomiis tertio & sexto & suis recis, vtraque pars est R.

Ex hoc igitur scimus subito cognoscere omne genus binomij vel recisi quale sit.

Et nota quòd sub his speciebus continentur omnes species binomiorum possibiles imaginari, loquendo de propriis binomiis, nam 3. p. R. 7. non est propriè binomium, quia non sunt partes potentia communicantes, nec R. aliqua vniuersalis est binomium nisi æquiualeat ligatæ, veluti R. v. 8. p. R. 60. est binomium, non in quantum R. v. sed quia æquiualeat R. l. 5. p. R. 3. quæ est binomium ex sexta specie.

C A P V T IV.

De modo inueniendi omnia sex genera Binomiorum & Recisorum.

PRO habendis autè 6. speciebus binomiorum & recisorum, pro primo capies numerum quadratum qui sit 9. & diuide eum in duos numeros, quorum alter sit quadratus alter non. Tales sunt 4. & 5. vel 1. & 8. componunt enim 9. & vnus est quadratus alter non. Capies R. 9. quæ est 3. & R. partis non quadratæ, quæ sit R. 5. dices igitur quòd 3. p. R. 5. est binomium primum, & 3. m. R. 5. recisum primum.

Pro secundo cape numerum quadratum qui sit 4. aufer vnitatem sit 3. multiplica 3. in se fit 9. multiplica 3. in 4. fit 12. & R. horum quadratorum quæ sunt R. 12. & 3. producant binomium secundum & recisum secundum, erit igitur binomium secundum R. 12. p. 3. & recisum secundum R. 12. m. 3. & ita si accepisses 9. numerum quadratum detractâ vnitatem remanet 8. multiplica 8. in 9. fit 72. multiplica 8.

in se fit 64. & R. 72. p. 8. est binomium secundum & R. 72. m. 8. est recisum secundum.

Pro

4	—	1	—	3.
3.				3.
12.				9.
R. 12.				3.
9	—	1	—	8.
8.				8.
72.				64.
R. 72.				8.